

Seksuele uitbuiting van jongens

Een handreiking voor politie

Factsheet:

Jongens aan het woord

Factsheet:

Jongensslachtoffers Chat met Fier

Factsheet:

Signaleren

Factsheet:

Handreiking zorg

Factsheet:

Handreiking onderwijs

Factsheet:

Handreiking politie

Factsheet:

Handreiking ouders

Seksuele uitbuiting is een complex en veelal verborgen misdrijf. Het is belangrijk dat politie kennis heeft van dit strafbare feit en weet hoe te handelen bij aangiftes en (vermoedens van) slachtofferschap. Het *Consortium seksuele uitbuiting jongens en jonge mannen* heeft deze factsheet ontwikkeld met als doel professionals binnen de politie meer inzicht te geven in het herkennen van en handelen bij seksuele uitbuiting van jongens. Inzichten vanuit onderzoek, praktijk en jongens zelf komen samen¹.

1. Seksuele uitbuiting is strafbaar

- Seksuele uitbuiting is een vorm van mensenhandel, waarbij iemand gedwongen wordt om seksuele diensten te verlenen tegen betaling. Het is strafbaar gesteld in art. 273f Sr.
- Personen die seks kopen van *minderjarige* jongens - ook al zijn ze op eigen initiatief begonnen met seks tegen betaling - maken zich schuldig aan een zedendelict in art. 245 Sr / 248b Sr.
- Daders en klanten blijven vaak buiten beeld en opereren onder de radar. Dit bemoeilijkt opsporing.

Wat zeggen jongens hier zelf over?

"Gewoon letterlijk een man die jongeren geld aanbiedt voor seksuele handelingen. En die weet van kwetsbare jongens, die weet jij bent dakloos, die weet jij hebt geen geld en jij hebt geen eten. En vervolgens gaat die een beetje contact zoeken."

"We hebben ook wel eens klanten meegemaakt die zeiden 'het is maar goed dat jullie er zijn, want anders had ik me aan een kind vergrepen.'"

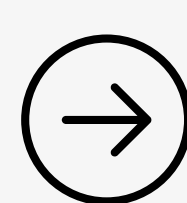
2. Vindplaats en signalen

- *Risicoplekken offline*: parkeerplaatsen, hotels, bossen, vakantieparken, bordelen, maar ook thuis.
Risicoplekken online: seksadvertentiewebsites en apps, zoals Boys4u, Kinky.nl, Bullchat, Grindr, sexjobs.
- Online en offline worden bepaalde termen gebruikt in de contactlegging en het vinden van jongens: twink, baresex, bottom, top, BBBJ, DTF, PZC.
- Jongens hebben vaak een kwetsbare achtergrond, o.a. ouder-kind relatieproblemen, trauma, schoolproblemen, zijn weggelopen, gevluht en aan het overleven.
- Verschillende signalen kunnen duiden op seksuele uitbuiting.

Wat zeggen jongens hier zelf over?

"Ja op Bullchat heb ik een soort van advertentie geplaatst, dat ik tegen betaling seks zou hebben met mannen. Wat ik eigenlijk ook niet wilde, maar ja je hebt geen geld en ik had in die tijd ook geen contact met mijn moeder."

"Ze zeggen dat ze van niets weten, maar ondertussen weten ze genoeg wat er in die hotels gebeurt. Want ja, waarom zou iemand anders voor drie uur een hotelkamer boeken?"

Lees ook de **factsheet Signaleren** om meer te weten te komen over slachtofferschap onder jongens, de risicofactoren, signalen en het handelen

3. Drempels om aangifte te doen en contactlegging

- Jongens ervaren barrières in het zoeken naar hulp. Ze ervaren gevoelens van schaamte, schuld en angst voor discriminatie door het taboe op slachtofferschap bij jongens, geaardheid en genderidentiteit (LHBTIQ+) en seks tegen betaling².
- Jongens zijn bang om als dader aangemerkt te worden.
- Misleidende uitspraken van daders weerhouden jongens ervan aangifte te doen: 'je bent illegaal, dus dan word je uitgezet', 'dan plukken mijn klanten wel andere jongetjes van straat.'

[1] Zie de **factsheet 'Jongens aan het woord'** en het onderliggende onderzoek: Mercera e.a. (2023). *Jongens aan het woord*.

[2] Simons, E.I., Van Bommel, S., Noteboom, F., Van Went, D., Castelijns, H. & Van den Akker, G. (2021). *Discretie te allen tijde. Een onderzoek naar jongensslachtoffers binnen de prostitutie in Nederland*. Capelle aan den IJssel: Centrum tegen Kinderhandel en Mensenhandel en Lumens.

3. Vervolg

Aangifte doen?

- Het is mogelijk om eerst een intakegesprek te voeren. Zo heeft de jongen tijd om na te denken of hij aangifte wil doen. De recherche kan ondertussen een vertrouwensband opbouwen.
- De jongen kan anoniem blijven, als nog geen identificerende gegevens bekend zijn en de jongen niet overduidelijk minderjarig kan worden geschat³.
- Anoniem aangifte doen geldt ook voor medewerkers met een publieke taak. De werkgever kan ook aangifte doen.

Non-punishment principe

- Voor slachtoffers van mensenhandel geldt het non-punishment principe. Dit betekent dat ze niet mogen worden gestraft voor strafbare feiten die zij onder dwang, gedurende de uitbuitingsperiode hebben begaan. Zeker wanneer het gaat om gedwongen criminaliteit, dan is dit principe belangrijk voor slachtoffers⁴.

Prostitutie controle team (PCT)

- PCT is een specialistisch team dat misbruik en mensenhandel opspoor.
- De controles hebben een grotendeels preventieve insteek; inzicht krijgen in de illegale jongensprostitutiebranche en het vroegtijdig opvangen van mogelijke signalen van mensenhandel.

4. Bejegening en nazorg

- Houd rekening met een **basishouding** waarin betrouwbaarheid, eigen regie, authenticiteit, een niet oordelende houding en werken in het hier en nu centraal staan⁵.
- De professional dient te allen tijde **eerlijk, transparant en betrouwbaar** te zijn. Heb een lange adem in het leggen en opbouwen van contact. *'Hé ik ben er nog.'*
- Wees **echt**, ondanks dat je aan het werk bent. Veins geen interesse. Daar prikken jongens direct doorheen.
- Wees **traumasensitief**. Twijfel je als agent hoe? Benader bijvoorbeeld een recherchepsycholoog die een verhooradvies kan geven.
- **Taal:** Voer expliciete, feitelijke gesprekken in alle openheid. Voorkom verkeerd gebruik van slachtoffer/dader en daarmee victim-blaming. Gebruik geen normatieve termen als 'erg', 'gevaarlijk' in relatie tot de jongen. In relatie tot de situatie kan dit wel.

Tip van een jongen:

Let op je **bejegening**: weet wie je voor je hebt, wat is de (achterliggende) problematiek van het slachtoffer? Neem een **ervaringsdeskundige** mee, diegene is toegankelijk om mee in gesprek te gaan.

5. Wat kan de politie verder doen?

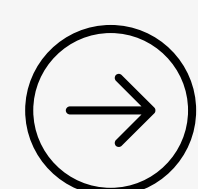
- Schakelen met de Afdeling Vreemdelingenpolitie, Identificatie en Mensenhandel (AVIM).
- Bewustwording creëren binnen de politie, zodat collega's om je heen eerder de signalen oppikken.
- Kijk naar de mens achter het slachtofferschap. Vraag door om de problematiek te begrijpen.
- Heb oog voor slachtoffers functionerend op het niveau van een licht verstandelijken beperking. Zij vragen een andere aanpak.
- Breng professionals in de keten op de hoogte van het anoniem aangifte doen en laagdrempelige hulp.
- Zet 'roze in blauw' in voor de LHBTIQ+ populatie die te maken krijgen met discriminatie, bedreiging en mishandeling gerelateerd aan hun seksuele oriëntatie.

Voor meer praktische handvatten zie de **factsheets handreikingen voor professionals binnen zorg, onderwijs en ouders**.

Er is een inloophuis is voor mannelijke sekswerkers en slachtoffers van seksuele uitbuiting: **House of Inner Strength (HIS)**. Via de **Chat met Fier** kunnen bezoekers die te maken hebben met geweld in afhankelijkheidsrelaties, waaronder uitbuiting, anoniem gesprekken voeren met hulpverleners.

Het **Centrum Seksueel Geweld** biedt hulp aan iedereen die een ongewenste seksuele ervaring heeft meegemaakt. Op hun website wordt informatie aangeboden aan slachtoffers, ouders, professionals en andere betrokkenen.

[3] Nolle, J. (2020). *Een lange adem. Een verkennend onderzoek naar de signalering van mensenhandel in de jongens- en mannenprostitutie*. Apeldoorn: Politieacademie Apeldoorn.

[4] Basismodule definitie mensenhandel (CoMensha).

[5] Heinrichs, E., & Feringa, D. (2022). *Vinden, Binden, Behouden. Attitudeprofiel voor professionals die (willen) werken met jongens in de prostitutie*. Fontys Hogeschool en het Expertisecentrum Mensenhandel & (jeugd)Prostitutie van Lumens.